

Symposium vraagt aandacht voor ontsporende geneesmiddelenprijzen en hoge medische noden

Kom op tegen Kanker, Dokters van de Wereld en Test Aankoop presenteren 10 oplossingen voor de volgende regering

Brussel, 8 november 2018 - De prijzen van nieuwe geneesmiddelen en behandelingen swingen de pan uit. De terugbetaling ervan zet het budget van de ziekteverzekering zwaar onder druk. Tegelijkertijd worden er voor belangrijke medische noden geen of onvoldoende geneesmiddelen (zoals nieuwe antibiotica) ontwikkeld. Test Aankoop, Dokters van de Wereld en Kom op tegen Kanker kaarten de problematiek vandaag aan op een symposium in het federaal parlement. Ze formuleren er tien aanbevelingen rond de toegankelijkheid en betaalbaarheid van medische behandelingen voor de volgende regering. Alle politieke partijen vinden dat aanpassingen noodzakelijk zijn.

Negen van de tien aanbevelingen krijgen de steun van de meerderheid van de politieke partijen. Hun reacties worden publiek gemaakt.

De prijs die de grote farmaceutische bedrijven vragen voor nieuwe geneesmiddelen gaat sinds enkele jaren in stijgende lijn. Het vormt een bedreiging voor het systeem van solidaire ziekteverzekering in Europa. Zo schatte het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (RIZIV) in juni jl. dat het budget van de ziekteverzekering in 2019 met een ½ miljard euro zal worden overschreden. Test Aankoop, Dokters van de Wereld en Kom op tegen Kanker vragen dat de overheid zich sterker opstelt in de onderhandelingen met farmabedrijven over prijzen en terugbetalingen. Ook moeten er alternatieve modellen worden opgezet voor de ontwikkeling van geneesmiddelen waar de bevolking nood aan heeft, en dat tegen een redelijke prijs.

Ontwikkel geneesmiddelen op een andere manier

Het huidige systeem om onderzoek en ontwikkeling te stimuleren, is mee verantwoordelijk voor de erg hoge kostprijzen van medicatie. Het patent creëert een monopolie, wat een hoge prijs mogelijk maakt. Daarnaast verloopt de commerciële ontwikkeling van geneesmiddelen inefficiënt: op sommige domeinen gebeurt te veel onderzoek, terwijl er voor commercieel minder interessante ziektes te weinig geneesmiddelen worden ontwikkeld.

Door die beperkingen wordt al een tijdlang gezocht naar alternatieve manieren om geneesmiddelen te ontwikkelen. Enkele ervan werden al in de realiteit omgezet, maar zijn voorlopig nog kleinschalig. Test Aankoop, Dokters van de Wereld en Kom op tegen Kanker willen dat de Europese en Belgische overheid vernieuwende initiatieven in de praktijk brengen. Het gaat hier om directe steun aan onderzoek, ondersteuning van organisaties die op een meer transparante en meer behoefte gestuurde manier geneesmiddelen ontwikkelen. Het is ook mogelijk om een beloning uit te reiken aan producenten van nieuwe waardevolle geneesmiddelen of een belangrijke mijlpaal in de ontwikkeling ervan.

Vandaag pompt de overheid al heel wat geld in academisch onderzoek dat aan de basis ligt van nieuwe geneesmiddelen. De maatschappij betaalt zo dubbel: een eerste keer via investeringen in onderzoek, een tweede keer via de terugbetaling van de ziekteverzekering. De publieke financiers moeten daarom voorwaarden opleggen die garanderen dat de nieuwe geneesmiddelen waaraan ze hebben bijgedragen, voor een aanvaardbare prijs beschikbaar zijn voor iedereen die ze nodig heeft. Daarnaast moeten fondsen worden toegekend in functie van de grootste medische en maatschappelijke noden. Er moet hiertoe een lijst van prioriteiten opgesteld worden, op een

wetenschappelijk verantwoorde en transparante manier, met vertegenwoordiging van alle relevante stakeholders zoals ook patiënten en burgers.

Een sterkere overheid bij onderhandelingen over prijzen en terugbetaling

Beslissingen over de prijszetting en terugbetaling van geneesmiddelen zijn nationale bevoegdheden. Die nationale aanpak blijkt niet langer te volstaan. Sommige strategieën die de landen tot nog toe gebruikten, zoals het afsluiten van contracten om vertrouwelijke prijskortingen te bedingen, hebben waarschijnlijk zelfs bijgedragen tot de huidige problemen.

Wanneer een land de vraagprijs voor een geneesmiddel te hoog vindt om het terug te betalen, staan bedrijven vaak een prijskorting toe op maat van dat land op voorwaarde dat de korting strikt geheim blijft. Door dat systeem van geheime prijskortingen kunnen landen het gevoel hebben dat ze een goede deal sloten, maar kunnen ze het niet controleren.. Het is “elk land voor zich”. Firma's houden bij het bepalen van hun officiële prijs wellicht rekening met de korting en kunnen zo in elk land het onderste uit de kan halen. Het systeem is in ons land geëvolueerd naar een parallel ondoorzichtig terugbetalingssysteem: ongeveer een kwart van het geneesmiddelenbudget gaat naar geneesmiddelen die via een contract terugbetaald worden.

De Europese lidstaten moeten hun krachten bundelen om te garanderen dat de bevolking toegang krijgt tot waardevolle geneesmiddelen tegen een redelijke prijs. Wanneer er samen onderhandeld wordt, gaat het om een grotere markt en kunnen de overheden meer gewicht in de schaal leggen. Geheime prijskortingen moeten worden afgeschaft. De samenwerkingsverbanden die zich sinds enkele jaren in verschillende regio's vormden, zoals BeneluxA (een samenwerking tussen België, Nederland, Luxemburg, Oostenrijk en Ierland om innovatieve medicatie betaalbaar te houden), moeten geleidelijk worden uitgebreid en versterkt, om op langere termijn samen te evolueren naar een prijsonderhandeling op Europees niveau.

Betaalbare geneesmiddelen als actiepunt voor verkiezingsprogramma's

Deze voorstellen zijn maar een greep uit de lijst van beleidsaanbevelingen die de drie organisaties samen doen. Via het symposium willen ze het parlementair debat over de problematiek van de ontwikkeling en betaalbaarheid van geneesmiddelen aanwakkeren.

Het onderwerp moet een meer prominente plaats krijgen op de politieke agenda, onder meer in de programma's en verbintenissen van de politieke partijen bij de komende verkiezingen.

In de aanloop naar het symposium vroegen de drie organisaties aan alle grote politieke partijen, of ze bereid zijn de tien beleidsaanbevelingen op te nemen in hun verkiezingsprogramma's. De resultaten stemmen positief: verschillende voorstellen vinden steun bij alle of een grote meerderheid van de politieke partijen.

Perscontacten

Kom op Tegen Kanker: Karen Vandenplas, Pers- en Communicatiemanager - 02 486 11 80
Dokters van de Wereld: Muriel Gonçalves, Senior Communication Officer - 0487 243367
Test Aankoop: Simon November, Woordvoerder - 0499 512 140